

УДК 378

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.78.39>**Ю. О. Матвіїв-Лозинська**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Національного університету «Львівська політехніка»

ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Статтю присвячено актуальній тематиці розвитку міжнародної діяльності, яка нині визначає рейтинг закладів вищої освіти та його впізнаваність на ринку надання освітніх послуг. Представлено різноманітні види науково-освітньої діяльності закладу вищої освіти з метою залучення широкого кола науково-педагогічного персоналу до активної міжнародної діяльності. Зосереджено основну увагу на тренінгу з міжнародної діяльності, який проводився в рамках програми підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу на базі Національного університету «Львівська політехніка» працівниками Центру міжнародної освіти. Виокремлено певні види наукових та освітніх проєктів та програм на основі проведеного тренінгу. Подано методичні та практичні рекомендації щодо пошуку необхідної інформації про освітні гранти для науковців та оформлення заявки на освітній індивідуальний грант.

Зображено процес роботи над освітнім індивідуальним грантом починаючи з пошуку інформації, складання безпосередньо самого гранту, кошторису гранту, резюме гранту, оформлення заявки, супровідних документів тощо. Описано весь процес підготовчих робіт. Заявка на грант має бути закінченим документом, підписаним та зареєстрованим керівництвом закладу вищої освіти та поданим у рамках зазначеного кінцевого терміну. Наголошується на тому, що обов'язковою умовою прийняття заявки до розгляду організаторами конкурсу грантів є зворотний зв'язок. Лише після отримання листа від організаторів про прийняття заявки до розгляду можна вважати, що заявка подана. Висвітлюється процес оформлення необхідної документації щодо подання грантової заявки на конкурс у межах Національного університету «Львівська політехніка», а саме: внесення усіх вихідних даних по поданому освітньому гранту в електронну систему ScienceLP за погодженням із відділом міжнародних зв'язків.

Пошук наукових та освітніх грантів та оформлення відповідних заявок на участь у конкурсах науково-педагогічним персоналом заохочується та вітається у вищій освіті в умовах конкурентного середовища серед навчальних закладів України та потребує ознайомлення та ґрунтовного вивчення.

Ключові слова: освітній грант, заявка, міжнародна діяльність, заклад вищої освіти, науково-педагогічний персонал.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні спостерігається тенденція закладів вищої освіти до активної участі в міжнародній діяльності. Метою є прагнення обмінюватися досвідом та здобутками із закордонними інституціями, а також налагоджувати міжнародні зв'язки з метою подальшої співпраці.

Науково-педагогічний персонал закладів вищої освіти бере участь у міжнародних конференціях, воркшопах, семінарах, тренінгах та симпозіумах, проте питання участі в міжнародних грантах та проєктах здається занадто складним для реалізації більшості науково-педагогічних працівників. Основними причинами можуть бути такі: брак інформації про проєкти, нерозуміння того, з чого починати, куди звертатися в разі запитань, відсутність підтримки з боку навчального закладу, брак досвіду у написанні заявок на гранти та проєктів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема міжнародної діяльності закладів

вищої освіти в наукових публікаціях не є новою. Нормативні документи визначають цей вид діяльності в закладах вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» передбачає міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти та подає його основні напрями, а саме: участь у програмах обміну як студентів, так і науково-педагогічних працівників, участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах та програмах, участь в академічній мобільності тощо [1].

Крім нормативних документів, існують вагомні наукові доробки як вітчизняних, так і закордонних вчених. У працях М. Дебич, І. Джоунса, К. Істоміної, Дж. Найт, Н. Мукан та ін. висвітлено деякі аспекти міжнародної діяльності у вищій школі. Цікавим, на нашу думку, є дослідження Дж. Найт щодо інтернаціоналізації освіти як результат проєкту з Міжнародною асоціацією університетів, яка має переваги і недоліки. До переваг дослідниці зараховує академічну мобільність

учасників навчального процесу, спільні дослідження з представниками інших країн, розвиток глобальних компетентностей тощо. Серед недоліків можна виділити комерціалізацію вищої освіти, перетворення навчальних та робочих програм на продукт для комерції, зростання шахрайства щодо здобуття закордонних дипломів тощо [2, с. 33].

Мета статті – продемонструвати можливості міжнародної діяльності закладу вищої освіти з метою залучення науково-педагогічних працівників до участі в наукових та освітніх грантах та проєктах.

Виклад основного матеріалу. Міжнародна діяльність закладу вищої освіти виходить на одне з перших місць серед ключових аспектів його діяльності. У сучасному світі розвиваються міжнародні зв'язки, пропагуються активна участь у міжнародних програмах та проєктах, орієнтація на міжнародні стандарти освіти.

Заклади вищої освіти проводять різноманітні заходи щодо залучення науково-педагогічних працівників до міжнародної діяльності, оскільки за цими показниками проводиться та формується рейтинг закладів вищої освіти, що є важливим у конкурентному середовищі сфери вищої освіти.

Національний університет «Львівська політехніка» започаткував цикл тренінгів із навчання за програмою підвищення кваліфікації на тему «Міжнародні освітні програми» з метою залучення своїх науково-педагогічних працівників до реалізації міжнародної діяльності. Ці тренінги проводяться працівниками Центру міжнародної освіти на тематику з міжнародної діяльності. Мета тренінгів – ознайомити науково-педагогічних працівників, потенційних учасників міжнародної діяльності, із сучасними міжнародними програмами та проєктами, охарактеризувати їхні особливості, сконцентрувати увагу на заповненні відповідних апікаційних форм, наголосити на діяльності центрів підтримки потенційних учасників проєктів у рамках кожної програми. Тематика тренінгів включає ознайомлення з такими програмами, як ERASMUS+ 2020-2021, Joint Master Programme, Jean Monnet Programme, програма подвійних дипломів, програма Visiting professor та Гостьовий лектор, програми DAAD, OeA, Campus France, стажування іноземних громадян у НУЛП, програми посольства США та Baltic university тощо.

Відповідно до міжнародних програм та проєктів учасники тренінгів можуть вибрати для себе ту програму, на яку вони б потенційно могли подати заявку, враховуючи свою конкретну тематику та напрацювання в тій чи іншій сфері діяльності. Більш того, в рамках тренінгів можна отримати важливу інформацію щодо частих запитань по певних програмах та відповіді фахівців, які або безпосередньо брали участь у тому чи іншому

проєкті чи програмі, або осіб, які працюють із відбором грантів залежно від програми.

Значною допомогою новачкам у складанні грантових та проєктних пропозицій є надання своєрідного алгоритму дій, де стає зрозумілим, із чого починати і як заповнювати апікаційну форму, що необхідно мати серед доробків, щоб претендувати на отримання фінансування своєї грантової пропозиції, а також до кого можна звернутися за допомогою в разі потреби.

Одним із найважливіших аспектів є визначення теми, яка б зацікавила представників Європейського Союзу. Тема має бути зрозумілою та чітко визначеною, до того ж має містити актуальні питання, у фінансуванні яких зацікавлений Європейський Союз. На цьому етапі до актуальних тем можна зарахувати соціальні проблеми безробіття, інклюзивної освіти, розвитку інфраструктури певної місцевості тощо.

Наступним етапом є формування робочої групи, яка подає грантову пропозицію. До складу учасників варто включати не лише науково-педагогічних працівників, але й студентів, аспірантів, представників адміністративних та соціальних інституцій залежно від тематики грантової пропозиції. Резюме усіх учасників має бути чітким і демонструвати досягнення кожного з них та набуття відповідних компетенцій та компетентностей.

Складаючи грантову пропозицію, необхідно чітко усвідомлювати очікуваний результат від цієї діяльності, тобто те, що ми отримаємо в результаті реалізації гранту. Результатом може бути видання підручника, монографії, запровадження курсу нової дисципліни в навчальний план, запланована поїздка за кордон, публікація статей тощо.

Важливо наголосити, що на момент подачі грантової пропозиції учасникам робочої групи вже необхідно мати певні напрацювання в рамках вибраної тематики, оскільки це підсилює значущість цієї пропозиції та збільшує ймовірність отримати її фінансування. Це означає, що роботу над потенційним грантом або проєктом потрібно починати задовго до оголошення прийому заявок.

Варто зазначити, що діяльність таких центрів щодо організації міжнародної діяльності закладу вищої освіти є визначальною в робочому процесі, оскільки дозволяє науковцям спробувати акумулювати свої напрацювання і зусилля та запропонувати Європейському Союзу цікаву ідею та отримати фінансування на її реалізацію.

Висновки і пропозиції. Заклади вищої освіти сьогодення перебувають у стані постійної конкуренції за потенційних студентів, фінансування, рейтинг та ін. Налагодження продуктивної роботи усіх сфер діяльності закладу вищої освіти є запорукою ефективного його функціонування на ринку надання освітніх послуг.

Розвиток міжнародної діяльності значно підвищує якісні показники навчального закладу. Залучення до цього виду діяльності науково-педагогічних працівників дозволяє реалізувати завдання, які постають перед вищою освітою на сучасному етапі розвитку.

Адміністрація закладів вищої освіти організовує заходи щодо пропагування розвитку міжнародної діяльності та зацікавленості в її імплементації серед науково-педагогічного персоналу. На нашу думку, цикл тренінгів із навчання за програмою підвищення кваліфікації на тему «Міжнародні освітні програми» є вдалим рішенням Національного університету «Львівська політехніка» на шляху до реалізації актуальних завдань, поставлених перед закладами вищої освіти сьогодні. Ці тренінги відкривають перед сучасними науковцями закладу безліч можливостей виступити з ідеями та гранто-

вими пропозиціями й отримати наукове визнання та кошти на фінансування певного проєкту.

Обмін досвідом та запровадження практики проведення ефективних заходів щодо активізації міжнародної діяльності в закладах вищої освіти зараховуємо до пропозицій цього дослідження.

Список використаної літератури:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VIII. *Голос України*. 2014. 1 вересня. (№ 35-36).
2. Дебич М.А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019. 408 с.
3. Knight J. Internationalization Brings Important Benefits as Well as Risks. *International education*. 2007. No. 46. P. 8–10. URL: <https://ejournals.bc.edu/ojs/index.php/ihe/article/.../7090>.

Matviiv-Lozynska Yu. Organization of international activity of scientific and pedagogical staff of the higher educational institution in today's conditions

The article is devoted to topical issues of international activity, which currently determines the rating of higher education institutions and its recognition in the market of providing educational services. Various types of scientific and educational activities of higher education institutions are presented in order to attract a wide range of scientific and pedagogical staff to active international activities. The main focus is on the training on international activities, which was conducted on the basis of the Lviv Polytechnic National University in the framework of the program of professional development of scientific and pedagogical staff of the Center for International Education. Certain types of scientific and educational projects and programs on the basis of the conducted training are singled out. Methodical and practical recommendations for finding the necessary information about educational grants for researchers and applying for an individual educational grant are given.

The process of working on an individual educational grant is depicted, starting with searching for information, drawing up the grant itself, the grant budget, grant summary, application form, supporting documents, etc. The whole process of preparatory works is described. The grant application must be a completed document, signed and registered by the management of the higher education institution and submitted within the specified deadline. It is emphasized that the obligatory condition for accepting the application for consideration by the organizers of the grant competition is feedback. Only after receiving a letter from the organizers about the acceptance of the application for consideration application can be considered to have been submitted. The process of preparation of the necessary documentation for submitting a grant application for the competition within the Lviv Polytechnic National University, namely: entering all the initial data on the submitted educational grant in the electronic system ScienceLP in consultation with the Department of International Relations.

The search for scientific and educational grants and registration of relevant applications for participation in competitions by scientific and pedagogical staff is encouraged and welcomed in higher education in a competitive environment among educational institutions of Ukraine and requires familiarization and thorough study.

Key words: *educational grant, application, international activity, higher education institution, scientific and pedagogical staff.*